

Danube Transnational Programme

Programme co-funded by the European Union

Newsletter #2

A stream of cooperation

BUDAPEŠŤ: STUDIJNÍ CESTA POUKÁZALA NA PROBLÉMY S DOPRAVNÍ ZÁCPOU V BLÍZKOSTI DVOU ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Hlavním bodem programu tohoto setkání byla druhá schůzka ohledně realizace pilotních aktivit, která proběhla v rámci čtvrtého dne zasedání, kdy jednotliví partneři prezentovali své pokroky učiněné ve Work Package 5, který se týká pilotních aktivit.

Zatímco většina aktivit ostatních work packages již byla završena, sedmé setkání pořádané v Budapešti představovalo zahájení diskuzí ohledně pilotních aktivit. Jen pro připomenutí, v rámci pilotních aktivit se realizují projekty ze čtyř skupin: bike sharing (Velenje, Dimitrovgrad, Praha 9, Zadar), e-mobilita (Weiz, Dubrovník, PBN Sarvar), multi-modální doprava (Koper, Alba Iulia, Banja Luka) a infrastruktura pro cyklostezky (Odereiu Secuiesc, Zuglo).

BIKE SHARING

- Slovinský partner z Velenje zodpovídá za implementaci jedné základny zapůjčující kola (v rámci již fungujícího systému půjčování městských kol), nákup pěti elektrokol a zprovoznění chytré aplikace.
- Praha 9 bude investovat v souvislosti s výsledky zadané studie proveditelnosti do cyklostanů a nákupu nových kol.
- Dimitrovgrad se bude soustředit na propagaci nedávno spuštěného systému půjčování kol, realizaci studie proveditelnosti a vytvoření pravidel a procesů pro nový systém sdílení kol.
- Zadar zprovozní systém sdílení kol, vytvoří nové terminály, systém chytrých karet a online aktivity, které budou tento systém propagovat, podporovat a řídit.

E-MOBILITA

- Weiz investuje do nákupu nákladních kol a vytvoří plán na jejich implementaci.

- Dubrovnik investuje do elektrokol, instalace dobíjecích stanic a spustí kampaně na jejich propagaci mezi občany i turisty.
- PBN Sarvar připravuje analýzu a dokumentaci k rozšíření elektrokol, buduje nové cyklostezky spojující centrum FUA s ostatními obcemi a nakoupí moderní elektrokola.

MULTIMODÁLNÍ DOPRAVA

- RDC Koper zodpovídá za studii proveditelnosti vytvoření multimodálního dopravního systému na úrovni FUA.
- RDA Center/Alba Iulia analyzuje proveditelnost a příležitost vytvoření jednoho či více multimodálních teminálů na regionální úrovni.
- LIR Evolution/Banja Luka realizuje studii proveditelnosti multimodálního dopravního systému na úrovni FUA (širší region Banja Luky) se specifickým zaměřením na zkoumání možností využití elektrokol a propagačních kampaní integrovaných do PT.

INFRASTRUKTURA CYKLOSTEZEK

- Zuglo realizuje studii proveditelnosti zabývající se rozšířením zelených koridorů a cyklostezek v části Budapešť 14, propojeným s Eurovelo 6. Do procesu plánování bude zahrnuto všech osm samosprávných jednotek, relevantní odborné a neziskové organizace i občané, spolu s celým městem Budapešť, okresem Pest a regionem středního Maďarska.
- Odereiu Secuiesc: studie proveditelnosti vytvoření cyklostezek na současných silnicích spojujících periferní residenční čtvrti.

Velký počet vozidel v jednosměrné ulici

V rámci posledního dne zasedání proběhla studijní cesta na náměstí Novi Sad (Újvidék tér 3), kde se nacházejí dvě základní školy. Tyto jsou odděleny a obklopeny úzkou jednosměrnou ulicí, kde je největším problémem velký počet projíždějících a zdarma parkujících vozidel. To samozřejmě představuje velké nebezpečí pro děti v rozmezí 6-14 let, které jsou stále hravé a nevěnují dostatečnou pozornost dopravě. Viktor Merker, senior project manager Zuglò Municipality, oznámil, že díky projektu Chestnut dojde k uzavírce této ulice všem autům. Také doufá, že se podaří v budoucnu motivovat více občanů k využívání kol v této ulici.

Expert na mobilitu Mihály Lados představil Chestnut

Během druhého dne byly prezentovány Joint Learning Actions. Projektoví partneři měli 20min prezentaci o tom, čeho bylo dosaženo, s jakými problémy se potýkali, jaká byla jejich výchozí situace a jaké závěrečné výstupy, jaká řešení byla navržena, jak se podařilo zapojit místní zainteresované skupiny, cílové skupiny atd. Třetí den zasedání byl věnovaný mezinárodní diseminační konferenci. Projektový partner Chestnutu a expert na mobilitu z PBN Mihály Lados představil projekt Chestnut a jeho hlavní aktivity na konferenci EcoVeloTour pořádané na Univerzitě Corvinus.

Na všech schůzích byla přítomna i Ana Leganel, projektová referentka ze sekretariátu Interreg Danube, která dohlížela na to, jak probíhá plnění projektu.

Další projektové setkání je naplánováno v únoru 2019 v rumunské Alba Iulie. Závěrečný meeting pak proběhne v dubnu 2019 ve slovinském Velenje, které je hlavním partnerem projektu Chestnut.

* * * * *

PILOTNÍ AKTIVITA MOBILITA: ELEKTROKOLA ZDARMA NA 90 MINUT DENNĚ V DIMITROVGRADU – POTŘEBUJETE POUZE PRŮKAZ TOTOŽNOSTI

Snížení motorizované dopravy o 2-3% během následujících let vypadá jako příliš ambiciózní cíl pro projekt, ale v bulharském Dimitrovgradu se to už děje. Městský úřad zprovoznil systém sdílených elektrokol, což je jednou z pilotních aktivit, které budou implementovány v rámci projektu Chestnut.

Stroje přívětivé k životnímu prostředí

“Občané Dimitrovgradu budou moci využívat 20 elektrokol v období mezi 19. září 2018 a koncem května 2019. Stroje přívětivé k životnímu prostředí budou občanům poskytnuty na hodinu a půl zdarma pouze na základě prokázání totožnosti a vyplnění aplikačního formuláře. Pro tyto účely budou ve městě zřízeny dvě stanice” řekl Yasho Minkov, náměstek starosty.

50 km na jedno nabití

Kola je možné si zapůjčit od pondělí do pátku mezi 8 a 18 hod. Poslední výpůjčka je možná v 16:30, tak aby byla kola opět navrácena v provozních hodinách. Rodiče půjčují kola svým dětem na vlastní zodpovědnost. Každé kolo má instalováno GPS, které umožňuje okamžité lokalizování kola. Systém sledování GPS je monitorován 7 zaměstnanci podílejícími se na projektu. Maximální rychlost kol je 40 km/h a dojezdová vzdálenost je až 50 km na jedno nabití. Město Dimitrovgrad financuje údržbu systému, zatímco jednotliví uživatelé jsou zodpovědní za užívání a potenciální škody způsobené na kolech.

Plánované pilotní aktivity

Dimitrovgrad není jediným městem, které bude přispívat ke snížení používání osobních aut. Městská část Praha 9 nakoupí 10 kol pro systém sdílení kol. Rozvojová agentura v Dubrovniku DURA vytvoří 2 dobíjecí stanice a nakoupí 20 elektroskútrů a elektrokol. Rozvojová agentura okresu Zadar ZADRA NOVA zprovozní systém sdílení kol s 30 koly a systémem chytrých karet.

Ve svých pilotních aktivitách využívají dobrých zkušeností, které učinili jejich projektoví partneři v dřívějších etapách projektu: město Weiz rozšířilo existující systém e-mobility nákupem nákladních kol a skútrů, město Velenje zmodernizovalo dlouholetý systém sdílení kol pořízením nových stanic, kol a elektrokol.

Plány SUMP na úrovni FUA

Projektoví partneři, kteří nerealizují pilotní aktivity, přispějí v projektu jiným způsobem – vytvořením plánů udržitelné městské mobility na úrovni funkčního městského území. Plány SUMP na úrovni FUA jsou nástrojem, který může zlepšit plánovací kapacity v oblasti regionální či lokální mobility a položit základy ke snížení osobní motorizované dopravy.

Navrhováním plánů udržitelné mobility, realizací pilotních aktivit a redukováním motorizované dopravy v partnerských městech přispívá projekt Chestnut ke společné kapitalizaci tématického pólu 6 a k dosažení hlavních cílů projektu.

Inovativní projekt

Cílem projektu je ukázat, že existují i ekologicky šetrnější způsoby přepravy v městských částech, které vedou ke snížení znečištění. “Toto je inovativní projekt, který se ani tak nesnaží o to umožnit lidem přepravovat se pomocí elektrokol, jako o to jim ukázat, že existují alternativní způsoby přepravování. Je to malý krok pro Dimitrovgrad, ale zpětná

vazba od občanů je úžasná. Spolu s ostatními projekty týkajícími se kapitalizace pólu 6 může být dosaženo za pomoci synergie velmi ambiciózních cílů”, komentoval Yasho Minkov.

* * * * *

POTKAT SE A HÝBAT SE: PARTNEŘI PROJEKTU CHESTNUT SE ZAPOJILI ŘADOU AKTIVIT PRO VEŘEJNOST DO EVROPSKÉHO TÝDNE MOBILITY

Partneři projektu Chestnut se tento rok zúčastnili Evropského týdne mobility a skrze řadu aktivit představili projekt veřejnosti .

VELENJE inspirovalo veřejnost k objevování úlohy mobility

Jako hlavní partner projektu se město Velenje (Slovinsko) zaměřilo na podpoření veřejnosti v uvědomění si, jakou roli hraje mobilita v běžném životě a v experimentování s různými typy udržitelné dopravy jako je jízda na kole nebo chůze. Podstatou bylo

ukázat veřejnosti efektivnější, levnější a příjemnější způsoby dopravy, které mohou ušetřit lidem čas, zlepšit jejich zdraví and snížit jejich náklady na dopravu, a nakonec tak přispět k čistšímu ovzduší, klidnějším městům a zdravějšímu obyvatelstvu.

Závod otců: cesta na horském kole

V rámci plodného programu měli občané města Velenje možnost se zúčastnit závodu otců, cesty na horském kole zdarma i s licencovaným průvodcem, seznámit se s prací různých neziskových organizací a institucí v oblasti zdraví a kvality života, zúčastnit se řady přednášek a workshopů na téma multimodální dopravy, stejně jako si užívat života při řadě koncertů, kulturních představení a sportovních aktivit.

Den bez aut: zlatý hřeb programu

“Hlavní událostí této největší globální akce byl tradiční den bez aut, který připadl na 21. září, kdy jsme na několik hodin uzavřeli silnici Rudarska cesta. Tímto gestem jsme chtěli ukázat, kolik volného místa můžeme získat odstraněním aut ze silnic a co všechno pak na nich můžeme dělat. V rámci propagačních akcí představujících evropské projekty, které město

Velenje implementuje na svém území, jsme kladli zvláštní důraz na plánované a již dosažené výsledky projektu Chestnut” – řekli představitelé města Velenje.

KOPER zorganizoval akce s různou tematikou

Během Evropského týdne mobility 2018 se RRC Koper zúčastnil aktivit v šesti městech regionu Costal-Karst, z nichž pět spadá do funkčního městského území, jmenovitě Ankaran, Hrpelje-Kozina, Izola, Koper a Piran. Každý den uspořádali lokální koordinátoři s podporou RCC Koper akce na jiné téma. Během workshopů, prezentací a praktických ukázek prezentoval RCC Koper výsledky a hlavní aktivity realizované v rámci projektu Chestnut. Nové vhledy a zvýšené povědomí na lokální úrovni pomůžou vytvořit strukturu základního dokumentu o dopravě ve funkčním městském území.

WEIZ: revize a malé opravy kol zdarma

18. září zorganizoval úřad pro životní prostředí a mobilitu města Weiz Den mobility. Občanům byla zdarma nabídnuta revize kol, menší opravy prováděné na místě a kontrola pojízdné bezpečnosti. Také byla nachystána automatická myčka kol, ve které se mohla kola umýt a vyleštit. V informačním stánku města dostávali občané tipy na jízdu na kole a informace o projektu Chestnut z programu Interreg Danube. Na “smoothie-kole” si mohli lidé “vyšlapat” vlastní osvěžující smoothie.

ODORHEIU SECUIESC: kvadrangonální pumptrack přitahoval lidi ze všech věkových skupin

22. září postavil úřad starosty města Odorheiu Secuiesc (Rumunsko) na náměstí Márton Áron kvadrangonální pumptrack. Program byl spolufinancován fondy EU skrze projekt Chestnut. Již od rána se začali shromažďovat ve velkém počtu nadšení adepti: batolata na odrážedlech, lidé všech věkových skupin na kolech, někteří si dokonce troufli vyzkoušet dráhu na skateboardech.

...a bude následně vybudován ve městě

Dráha mohla být využívána 6-8 lidmi najednou podle věkových skupin. Pumptrack se doporučuje pro všechny starší 2 let a za použití helmy. Těm, kteří vlastní ochranu hlavy neměli, byla na místě helma zapůjčena. Představitelé magistrátu dále přislíbili, že bude v rámci programu “Obnova našich hřišť” nový pumptrack instalován ve městě trvale. Nebude sice obsahovat modulární prvky, ale bude vybudován s pevnou strukturou a pokryt kaučukem.

ZADAR chce podpořit občany ve větším využívání veřejné dopravy

Během dvoudenní akce pořádané v rámci Evropského týdne mobility, který je zaměřený na změnu povědomí občanů, chtěla zadarská rozvojová agentura ZADRA NOVA motivovat lidi k většímu využívání veřejné dopravy pro dojíždění do zaměstnání, na univerzitu, do školy či za nákupy. Účastníci akce se podíleli na soutěžích, panelových diskuzích, výstavách a různých dalších aktivitách zaměřených na povzbuzování občanů. Během celého týdne také ZADRA NOVA propagovala čtyři projekty, včetně projektu Chestnut, na kterých pracuje a které se týkají udržitelné mobility v širším území Zadaru.

Evropský týden mobility 2018 byl zaměřený na “multimodalitu” – kombinování různých druhů dopravy v rámci jedné cesty nebo během různých cest. Kampaň lidem umožnila objevovat různé role ulic a experimentovat s praktickými řešeními problémů městského prostředí jako je znečištění ovzduší. Dohromady se Evropského týdne mobility zúčastnilo 47 zemí a my jsme hrdí na to, že naše partnerská města byly mezi nimi.

* * * * *

MĚSTO VELENJE SE SNAŽÍ VYLEPŠIT SYSTÉM SDÍLENÝCH KOL BICY: TÉMĚŘ 152 200 VÝPŮJČEK BĚHEM 6 LET

Město Velenje aktivně propaguje návrhy a implementaci cyklo politiky v městských oblastech, a proto podporuje veškeré snahy, které přispívají ke zdravé a ekologicky šetrné mobilitě.

Před několika lety jsme začali v souvislosti s rostoucí potřebou udržitelné městské dopravy (především jízdy na kole) hledat trvalá řešení a nástroje, jak vylepšit městskou cyklo infrastrukturu a motivovat místní obyvatelstvo k

většímu využívání kol pro přepravu.

Inovativní technologická řešení

Proto jsme 18. září 2012 oficiálně spustili automatický systém sdílení a půjčování kol nazvaný Bicy. Podobně jako další veřejné systémy sdílení a půjčování kol využívá systém

Bicy inovativních technologických řešení k půjčování kol a nabízí detailní systém sledování a kontrolování půjčených kol. Místní obyvatelé mohou systému využívat zdarma, pouze po předchozí registraci v informačním centru Šalek Valley. Město Velenje financuje údržbu systému, zatímco každý účastník zodpovídá za využívání a potenciální škody způsobené na půjčeném kole.

V současné době disponujeme 15 půjčovnami rozmístěnými v několika lokalitách po celém městě a 74 koly, a registrujeme 3 141 uživatelů, což představuje více než 10 % populace. Během necelých 6 let zaznamenal systém Bicy 152 183 výpůjček.

Snížení znečištění ovzduší

Inspirováno úspěchem této iniciativy a usilujíc o snížení využívání automobilů pro krátké cesty po městě se město Velenje snaží rozšířit systém Bicy instalací nových půjčoven a nákupem nových kol a elektrokol. Dále bychom rádi zaintegrovali všechny inovativní přístupy k chytré mobilitě, abychom tak změnili chování našich obyvatel a dosáhli ještě většího snížení dopravních zácp, hluku a znečištění ovzduší.

Pilotní aktivita

Projekt Chestnut spolufinancován z fondů EU by tak měl navazovat na naše pokusy zvýšit počet cyklistů ve městě a počet vykonaných cest na kole. Pilotní aktivita (začátek červen 2018) by tak měla dosáhnout kromě rozšíření systému Bicy instalací nových půjčoven, kol a elektrokol následujícího:

- zlepšení pohybu v oblastech s nízkou dopravou nebo na pěších zónách
- podpora využívání veřejné dopravy
- efektivní využívání městského prostoru
- pozitivní dopad na zdraví obyvatel a životní prostředí
- posílení lokální identity

* * * * *

BIKE SHARING V BANJA LUCE: ZAČLENĚNÍ DO VELKÉ RODINY SVĚTOVÝCH MĚST VYUŽÍVAJÍCÍCH VEŘEJNÝ SYSTÉM PŮJČOVÁNÍ KOL

Banja Luka se 30. března 2018 připojila k velké rodině světových měst, které již využívají veřejného systému sdílení kol. Nově otevřený systém byl nazván "BL bike". Nejprve začnou systém využívat studenti Banja Luky, kterým byla poskytnuta uživatelská karta.

Popularizovat zdravý životní styl

Cílem projektu je zpopularizovat zdravý životní styl, začít v co největší míře využívat udržitelné formy dopravy a v co nejmenší míře motorizovanou dopravu. Projekt také zahrnuje přijetí plánu regulujícího

dopravy v centru města, který předvídá odstranění téměř všech parkovacích míst z ulic a zvětšení prostoru pro vytvoření cyklostezek a pěších zón.

Součást globálního systému

Banja Luka se stala součástí celosvětového systému nazývaného bike sharing a je 150. městem světa, které používá tzv. Next bike systém. Kola jsou k dispozici jak občanům tak turistům v Banja Luce. Celkem je v provozu 30 kol dostupných ve 4 lokalitách města. Ceny půjčování jsou dostupné, roční výpůjčka stojí 10,22 EUR a měsíční 2,56 EUR, jízdy do 30 minut jsou zdarma. Systém přispěje ke zvýšení kvality dopravy v Banja Luce.

Dobíjecí terminály

14. května 2018 byly zprovozněny dva dobíjecí terminály na dvou veřejných parkovacích lokalitách v Banja Luce. Jsou to vůbec první dobíjecí terminály instalované na veřejném prostranství v Bosně a Hercegovině.

Oba dva terminály budou využívány jak místními, tak tranzitními řidiči, neboť jsou obě lokality snadno dostupné pro řidiče projíždějící Banja Lukou cestou k moři nebo do Sarajeva. Město investovalo do infrastruktury a povolenek zhruba 20500 EUR, zatímco terminály byly uhrazeny soukromým investorem.

Instalace terminálů bude mít pozitivní dopad na zvýšení povědomí a motivovat více lidí k využívání elektrovozidel.

PROJEKTOVÍ PARTNEŘI POKRAČUJÍ V DUBROVNÍKU S PRACÍ NA PLÁNECH UDRŽITELNÉ MĚSTSKÉ MOBILITY

Jak přispět ke snížení motorizované dopravy v městských centrech a tím snížit znečištění a zvýšit kvalitu života? To je otázka, na kterou hledá odpověď 13 partnerů ze 7 sedmi ve společném projektu Chestnut.

Jedním z projektových partnerů je i dubrovnická rozvojová agentura DURA, která na tři dny sezdala více než 50 zástupců z partnerských organizací z Chorvatska, Slovinska, České republiky, Bulharska, Rakouska, Rumunska a Bosny a Hercegoviny do Dubrovniku.

"Toto zasedání je jednou ze sérií aktivit, které by měly přispět k naplnění hlavního cíle projektu, jímž je snížení motorizované dopravy směřující do městských center a podpora udržitelných dopravních modelů," řekl Marko Cosmai, projektový manažer DURY.

Dubrovnik se potýká s řadou významných dopravních problémů, které jsou 50 účastníkům konference ukázány během studijní cesty do staré části Dubrovniku. Čtyři vyhlídkové lodě a zhruba 8000 pasažérů, kteří se ten den objevili ve Starém městě, perfektně vykreslili nápor, se kterým se centrum potýká v turistické sezóně. Jedním z kroků, jak si s tímto náporům poradit, je vytvořit plán udržitelné městské mobility na úrovni funkčního městského území.

"Ústředním bodem tohoto zasedání je technická stránka projektu Chestnut. Vyhodnotili jsme a porovnali jsme návrhy plánů udržitelné městské mobility, které se přiblíží své finální podobě právě tady v Dubrovniku," řekl Takeru Shibayama, výzkumný pracovník vídeňské technické univerzity, která je také jedním z partnerů.

V úvodu druhého dne byli partneři uvítáni Markem Cosmai z DURY – dubrovnické rozvojové agentury, a rozděleni do tří paralelních sekcí, jež byly každá moderována zástupcem Výzkumného centra pro plánování dopravy a dopravní inženýrství vídeňské technické univerzity. Po těchto pracovních schůzkách se CHESTNUT partneři přesunuli na studijní cestu do centra města, kde byli seznámeni s problémy mobility, se kterými se město potýká v hlavní turistické sezóně.

SUMP byl na programu třetího dne mezinárodního setkání. Partneři se zaměřili na identifikaci nejvhodnějších opatření vedoucích k dosažení hlavních stanovených cílů. Tým z vídeňské technické univerzity celý den řídil, radil a dával partnerům zpětnou vazbu.

Po třech dnech tvrdé práce s vyhodnocováním a porovnáváním jednotlivých návrhů plánů udržitelné městské mobility proběhlo 6. zasedání řídicího výboru. Jedním z nejzajímavějších návrhů bylo zavedení tramvají v Dubrovniku jako další možnosti sdílení mobility.

Partneři také prezentovali projekt v místních médiích jako součást diseminace projektu Chestnut. Marko Cosmai, Takeru Shibayama a Gianluca Sarti o projektu promluvili v DUTV. Pozornost byla také věnovaná managementu a komunikaci – partneři krátce shrnuli provedené aktivity v souvislosti s předurčeným plánem.

Jako součást projektu a s cílem popularizovat udržitelné dopravní modely zahájí DURA v nadcházející periodě projektu svou pilotní aktivitu městská elektrokola v Dubrovniku.

Danube Transnational Programme

A stream of cooperation

www.interreg-danube.eu

Programme co-funded by the European Union